

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедри музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 19 » 11 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки

для студентів

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ – 2020

Розробники:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладачі:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 28.08.2020 р. № 8

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми 025.00.01 Музичне мистецтво

_____. _____. 20__ р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник директора/декана _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедри музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки

для студентів

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ – 2020

Розробники:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладачі:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 28.08.2020 р. № 8

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми 025.00.01 Музичне мистецтво

____.____. 20__ р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму перевірено

____.____. 20__ р.

Заступник директора/декана _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Результати навчання за дисципліною.....	4
4. Структура навчальної дисципліни.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	7
6. Контроль навчальних досягнень.....	12
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....	12
6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.....	12
6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....	16
6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання...	17
6.5. Шкала відповідності оцінок.....	18
7. Навчально-методична картка дисципліни.....	19
8. Рекомендовані джерела.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	5	5
Семестр	9	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	80	104
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – сформувати у магістрів методологічні знання про методологію і методику наукових досліджень:

- навчити аналізувати необхідну наукову інформацію;
- навчити розробляти теоретичні основи наукового дослідження;
- сформувати навички планувати і проводити експеримент;
- навчити формулювати висновки наукового дослідження і кваліфіковано оформляти дослідницькі матеріали.

Завдання курсу: навчити магістрів:

- аналізувати необхідну наукову інформацію;
- розробляти теоретичні основи наукового дослідження;
- планувати і проводити експеримент;
- формулювати висновки наукового дослідження і кваліфіковано оформляти дослідницькі матеріали.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення дисципліни передбачає формування компетентностей, таких, як:

Загальні:

- *світоглядна*: збереження національних духовних традицій. Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої

професії.

- *громадянська*: здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю.

- *комунікативна*: здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою

- *інформатична*: здатність до ефективного використання хмарних технологій у соціальній та професійній діяльності. Здатність до самостійного пошуку та обробки інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань

- *методологічна*: Здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку педагогічної науки і мистецтвознавства. Розуміння методології освіти. Володіння методологією науково-педагогічного дослідження, дотримання логіки наукового пошуку через раціональне застосування методологічних підходів, методів і засобів

- *самоосвітня*: здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Фахові:

- *художньо-естетична*: сформованість художньо-естетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань. Здатність аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінні судження і позиції.

- *психолого-педагогічна*: володіння базовими знаннями з педагогіки і психології вищої школи та вміння їх реалізувати у навчальній і професійній діяльності. Розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки. Готовність виконувати функції викладача вищого навчального закладу.

- *методична*: володіння методикою викладання музичних дисциплін у вищій школі. Знання специфіки та методів навчання студентів музично-педагогічної спеціальності. Розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фахових дисциплін. Знання програмових вимог з методики музичної освіти для студентів вищих навчальних закладів та володіння методикою викладання цієї дисципліни у вищій школі.

3. Програмні результати навчання за дисципліною «Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі»:

- Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури.
- Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.
- Вільне володіння українською мовою, культура мовлення.
- Готовність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
- Емоційна стабільність, толерантність.
- Знання теорії та методології музичної освіти.
- Готовність до науково-педагогічної діяльності у вищій школі.
- Здатність до самостійного наукового пошуку в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства.

У разі загострення епідеміологічної ситуації, пов'язаної з COVID-19, усі заняття будуть проводитись в дистанційному режимі з використанням відео-конференцій на платформі Google та із використанням ЕНК «Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки» на платформі Moodle.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	МКР	
Змістовий модуль 1 «МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»						
Тема 1. Методологічний апарат наукового дослідження	12	2				10
Тема 2. Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження	14	2	2			10
Тема 3. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження	16	2	2	2		10
Тема 4. Наукове вивчення як основна форма наукової роботи	14	4				10
Модульний контроль	4				4	
Разом	60	10	4	2	4	40
Змістовий модуль 2 «ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»						
Тема 5. Методи теоретичного і емпіричного дослідження	16	4		2		10
Тема 6. Програма наукового дослідження	14	2		2		10
Тема 7. Організація педагогічного експерименту	12	2	2			10
Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження	12	2				10
Модульний контроль	4	10			4	
Разом	60	10	2	4	8	30
Усього	120	20	6	6	4	80

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль 1 «МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»					
Тема 1. Методологічний апарат наукового дослідження	8	2			6
Тема 2. Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження	22		2		20
Тема 3. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження	22			2	20
Тема 4. Наукове вивчення як основна форма наукової роботи	8	2			6
Разом	60	4	2	2	52
Змістовий модуль 2 «ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»					
Тема 5. Методи теоретичного і емпіричного дослідження	8	2			6
Тема 6. Програма наукового дослідження	22			2	20
Тема 7. Організація педагогічного експерименту	22		2		20
Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження	8	2			6
Разом	52	2	2	2	52
Усього	120	8	4	4	104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Лекція 1

Тема 1. Методологічний апарат наукового дослідження

Сутність і функції наукового дослідження. Структура методологічного апарату наукового дослідження: принципи організації і проведення дослідження і способи визначення його стратегії (підходи до постановки проблеми та її вирішення); тактичні засоби методологічного аналізу (методи наукового дослідження); понятійно-категоріальна основа дослідження; вимоги до результатів дослідження. Методологічний аналіз проблем педагогіки, його сутнісні характеристики (взаємозв'язок аналізу і синтезу, рух від загального до конкретного, системний підхід).

Ключові слова: наукове дослідження, методологічний апарат; принципи і засоби методологічного аналізу (методи наукового дослідження).

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 7, 9, 11.

Лекція 2

Тема 2. Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження

Загальна характеристика принципів організації наукового дослідження. Принцип методологічної повноти. Принцип застосування прогресивних наукових підходів до вирішення проблеми. Принцип оптимальності і надійності дослідження. Принцип взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного. Принцип послідовності в організації дослідження.

Структура методологічного аналізу, що проявляється в системному підході: загальне (філософія), конкретне (педагогіка), особливе (соціологія, психологія, теорія художнього тощо). Принципи системного підходу цілісності, структурності, взаємозалежності системи і середовища, ієрархічності і множинності опису системи.

Ключові слова: принципи організації наукового дослідження (методологічної повноти, застосування прогресивних наукових підходів, оптимальності і надійності дослідження, взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного, послідовності в організації дослідження).

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 5, 7, 9.

Лекція 3

Тема 3. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження

Формулювання проблеми і обґрунтування її актуальності. Задум і провідна ідея дослідження. Об'єкт і предмет дослідження, його мета і завдання. Гіпотеза, її види і функції. Характеристика наукової новизни, теоретичної і практичної значущості наукового дослідження. Методи і етапи дослідження.

Концепція дослідження (авторська та загальнонаукова). Умови ефективності та вірогідності наукового дослідження. Змістова і логічна коректність наукового дослідження.

Ключові слова: об'єкт і предмет дослідження, його мета і завдання, гіпотеза, її види і функції, наукова новизна, теоретичне і практичне значення наукового дослідження.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 3, 7, 9.

Лекція 4

Тема 4. Наукове вивчення як основна форма наукової роботи

Загальні відомості про наукове пізнання. Характеристика сучасного науково-теоретичного мислення. Наукова ідея як якісний стрибок думки за межі перевірених рішень. Характеристика схеми: парадигма – парадокс – нова парадигма. Розвиток науки як зміна парадигм, методів, стереотипів мислення. Роль плановості у науковому відкритті. Поняття особистісно-орієнтованого підходу в контексті нових освітніх парадигм. Використання особистісно-орієнтовної парадигми у вирішенні проблем формування особистості.

Ключові слова: наукове пізнання, науково-теоретичне мислення, наукова ідея, парадигма, особистісно-орієнтований підхід.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 2, 7, 10.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Лекція 5

Тема 5. Методи теоретичного і емпіричного дослідження

Ідеалізація як багатоступеневе абстрагування як шлях до досягнення мети ідеалізації. Формалізація та її переваги. Аксиоматичний метод – побудова наукової теорії, за якої деякі твердження приймаються без доведень. Гіпотеза та припущення. Стадії розвитку гіпотези.

Історичний метод, системний підхід і системний аналіз. Класифікація систем. Характеристика цілісних, сумативних, матеріальних, абстрактних, природних, штучних, закритих і відкритих систем. Функціонування систем. Системний аналіз – сукупність методів і засобів, що використовуються при дослідженні складних об'єктів. Системний підхід як методологічна основа системного аналізу.

Спостереження як систематичне, цілеспрямоване вивчення об'єкта. Задуманість, планомірність, цілеспрямованість, активність та систематичність як вимоги, що забезпечують плідність спостереження.

Порівняння як процес встановлення подібності або відмінності предметів та явищ дійсності, а також знаходження загального, притаманного двом або кільком об'єктам. Вимоги, що забезпечують результативність застосування методу порівняння. Безпосередній результат порівняння (первинна інформація) та результат обробки первинних даних як два шляхи здобування інформації про об'єкт методом порівняння.

Вимірювання як визначення числового значення первинної величини за допомогою одиниці виміру. Об'єкт вимірювання, еталон, вимірювальні прилади та метод вимірювання як основні елементи методу.

Експеримент як метод вивчення об'єкту, за яким дослідник активно і цілеспрямовано впливає на нього завдяки створенню штучних умов або використанню природних умов, необхідних для виявлення відповідної властивості. Переваги експериментального вивчення об'єкта.

Ключові слова: ідеалізація, формалізація, історичний метод, системний підхід і системний аналіз, спостереження, планомірність, цілеспрямованість, активність та систематичність, порівняння, вимірювання, експеримент.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 4, 7, 8, 9, 12.

Лекція 6

Тема 6. Програма наукового дослідження

Сутність програми наукового дослідження. Послідовність та зміст етапів дослідження. Рух від проблеми до методичних рекомендацій: проблема, тема, об'єкт, предмет, гіпотеза, завдання, теоретичне обґрунтування, експериментальна перевірка, методичні рекомендації, перспективи подальшого дослідження проблеми.

Етапи дослідження: підготовчий (ознайомлення із станом дослідженості проблеми, теми, предмета, розробка плану виконання роботи), виконавчий (теоретичне обґрунтування шляху дослідження, експериментальна перевірка, написання рекомендацій), заключний (складання звіту, надання логічної форми викладу).

Специфічні особливості етапності та послідовності виконання історико-педагогічних та історико-культурологічних досліджень (вибір теми, формулювання наукового апарату, пошук інформації у перспективній бібліографії, аналіз історичних джерел з теми дослідження, тлумачення матеріалів минулого з позиції сучасних історико-культурологічних знань, оцінка вагомості отриманих результатів дослідження для подальшого розвитку науки і практики).

Загальні вимоги до наукового дослідження. Теоретична та практична новизна. Проблемність. Корисність, результативність, ефективність. Чіткість та визначеність усіх категорій і понять.

Ключові слова: програма наукового дослідження, етапи дослідження (підготовчий, виконавчий, завершальний), (складання звіту, надання логічної форми викладу).

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 7, 9, 12.

Лекція 7

Тема 7. Організація педагогічного експерименту

Призначення експерименту. Складові педагогічного експерименту: камерний (невеликий за обсягом і статистичною вибіркою); коректування концепції, гіпотези і моделі навчально-виховного процесу, вдосконалення дослідницької документації; масовий педагогічний експеримент.

Мета і завдання педагогічного експерименту. Педагогічні умови, що вносять зміни у відповідності з поставленими завданнями. Інтерпретація поняття факторів впливу на педагогічний процес. Активний фактор і пасивний фактор. Незалежна змінна та залежна змінна. Планування експерименту у відповідності до вимог вірогідності, надійності, репрезентативності даних. Вибір критеріїв та параметрів оцінки.

Ключові слова: педагогічний експеримент, його мета і завдання, педагогічні умови, фактори впливу на педагогічний процес, незалежна змінна та залежна змінна, критерії та параметри оцінювання.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 3, 5, 8.

Лекція 8

Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження

Літературне оформлення отриманих дослідницьких матеріалів як процес удосконалення дослідження. Уточнення логіки викладу матеріалу, наукового апарату та термінології. Обґрунтування висновків і рекомендацій. Форма викладу відповідно до виду наукової продукції. Науковий звіт як вихідний документ підготовки літературних матеріалів. Композиційна структура наукової статті та наукової доповіді. Особливості оформлення тез доповіді. Види рефератів - літературний, методичний, інформаційний, полемічний та ін. Стиль викладу наукового матеріалу: науковий, науково-популярний та

ін. Правила цитування літературних джерел, складання бібліографії. Рецензування та анотації. Поняття наукової ерудиції, компіляції та плагіату (порушення авторських прав).

Ключові слова: науковий звіт, наукова стаття, наукова доповідь, тези доповіді, реферати (літературний, методичний, інформаційний, полемічний), рецензування та анотування.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 3, 5, 8.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Методологічні основи наукового пізнання

Семінарське заняття № 1

Тема 2. Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження

1. Характеристика принципів методологічної повноти та прогресивних наукових підходів.
2. Принцип послідовності в організації музично-педагогічного дослідження.
3. Принцип системного підходу в проведенні музично-педагогічного дослідження.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 5, 7, 9.

Семінарське заняття № 2

Тема 3. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження

1. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження.
2. Методи і етапи дослідження.
3. Теоретична і практична значущість наукового дослідження.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 7, 9, 11.

Змістовий модуль 2. Організація і проведення наукового дослідження

Семінарське заняття № 3

Тема 7. Організація педагогічного експерименту

1. Складові музично-педагогічного експерименту.
2. Планування педагогічного експерименту (фактори впливу, незалежні змінні).
3. Вірогідність та надійність результатів наукового музично-педагогічного експерименту.

Література основна: 1, 2, 3, 4.

Література додаткова: 3, 5, 8.

Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Методологічні основи наукового пізнання

Практичне заняття № 1

Тема 3. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження

1. В психолого-педагогічних дослідженнях часто виникають труднощі при визначенні сутності об'єкта та предмета. Поясніть молодим науковцям в доступній формі відмінності між об'єктом та предметом дослідження.
2. Сформулюйте тему та об'єкт дослідження, в якому виділений такий предмет: педагогічні умови адаптації зарубіжних гуманістичних систем освіти (зокрема, вальфдорської школи Р. Штайнера) до особливостей української дійсності.

Змістовий модуль 2. Організація і проведення наукового дослідження

Практичне заняття № 2

Тема 5. Методи теоретичного і емпіричного дослідження

Виконати завдання: Висловити власну думку стосовно твердження: «Метод – це та ж теорія, звернена на процес подальшого пізнання та перетворення світу.»

Практичне заняття № 3

Тема 6. Програма наукового дослідження

Виконати завдання: Написати програму наукового дослідження на тему: «Підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до використання арт-терапії на уроках музичного мистецтва»;

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	83	-	83
Максимальна кількість балів: 166					
Розрахунок коефіцієнта: $166 : 100 = 1,66$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1. «Методологічні основи наукового пізнання»

Тема 1. Методологічний апарат наукового дослідження

1. Сформулювати значення поняття «методологія».
2. Назвати основні компоненти методологічного апарату дослідження.
3. Розкрити специфіку кожного з рівнів методологічного аналізу наукового дослідження.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Теми 1	К-сть балів
Студент надав декілька правильних визначень поняття «методологія» згідно концепцій різних авторів. Перерахував і коротко схарактеризував основні компоненти методологічного апарату дослідження. Вичерпно окреслив специфіку рівнів методологічного аналізу наукового дослідження.	5

Студент надав правильне визначення поняття «методологія». Перерахував і коротко схарактеризував основні компоненти методологічного апарату дослідження. Недостатньо окреслив специфіку рівнів методологічного аналізу наукового дослідження.	4
Студент надав неточне визначення поняття «методологія». Перерахував основні компоненти методологічного апарату дослідження. Недостатньо окреслив специфіку рівнів методологічного аналізу наукового дослідження.	3
Студент надав неправильне визначення поняття «методологія». Перерахував не всі компоненти методологічного апарату дослідження. Не розкрив специфіку рівнів методологічного аналізу наукового дослідження.	0-2

Тема 2. Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження

1. Охарактеризуйте принципи організації наукового дослідження
2. Розкрийте структуру методологічного аналізу, що проявляється в системному підході: загальне, конкретне, особливе.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Темі 2	К-сть балів
Студент надав загальну характеристику принципів організації і проведення дослідження. Висвітлив повною мірою специфіку принципу системного підходу у проведенні музично-педагогічного дослідження. Охарактеризував сутність принципу взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного у проведенні музично-педагогічного дослідження і навів конкретні приклади.	5
Студент надав загальну характеристику принципів організації і проведення дослідження. Висвітлив недостатньо специфіку принципу системного підходу у проведенні музично-педагогічного дослідження. Охарактеризував сутність принципу взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного у проведенні музично-педагогічного дослідження без конкретних прикладів.	4
Студент надав неповну загальну характеристику принципів організації і проведення дослідження. Не висвітлив повною мірою специфіку принципу системного підходу у проведенні музично-педагогічного дослідження. Охарактеризував сутність принципу взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного у проведенні музично-педагогічного дослідження неточно.	3
Студент надав неповну і неточну загальну характеристику принципів організації і проведення дослідження. Не висвітлив специфіку принципу системного підходу у проведенні музично-педагогічного дослідження. Не охарактеризував сутність принципу взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного у проведенні музично-педагогічного дослідження.	0-2

Тема 3. Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження

1. Назвати основні компоненти наукового апарату дослідження.
2. Пояснити відмінність між об'єктом і предметом дослідження.
3. Пояснити відмінність гіпотези від концепції.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Темі 3	К-сть балів
Студент правильно, логічно та доступно пояснив відмінності між об'єктом та предметом дослідження. Правильно сформулював тему та об'єкт дослідження відповідно заданого предмету.	5
Студент правильно пояснив відмінності між об'єктом та предметом дослідження, але виклад думок переобтяжений складними термінами та поняттями. Правильно сформулював тему та об'єкт дослідження відповідно заданого предмету.	4

Студент неточно пояснив відмінності між об'єктом та предметом дослідження. У формулюванні теми та об'єкту дослідження відповідно заданого предмету допустив помилки.	3
Студент неточно пояснив відмінності між об'єктом та предметом дослідження. Неправильно сформулював тему або об'єкт дослідження відповідно заданого предмету.	0-2

Тема 4. Наукове вивчення як основна форма наукової роботи

1. Розкрити специфіку наукового пізнання та його відмінність між стихійним та емпіричним.
2. Прокоментувати схему: парадигма – парадокс – нова парадигма. Скласти «дерево цілей» у науковому відкритті.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Тем 4	К-сть балів
Студент повною мірою розкрив специфіку наукового пізнання та його відмінність між стихійним та емпіричним, навівши конкретні приклади. Прокоментував запропоновану схему, висловлюючи власні думки. Правильно склав «дерево цілей» у науковому відкритті.	5
Студент висвітлив специфіку наукового пізнання та його відмінність між стихійним та емпіричним без наведення конкретних прикладів. Прокоментував запропоновану схему, спираючись на думки відомих вчених. Правильно склав «дерево цілей» у науковому відкритті.	4
Студент недостатньо розкрив специфіку наукового пізнання та його відмінність між стихійним та емпіричним. Прокоментував запропоновану схему, спираючись на думки відомих вчених. У складанні «дерева цілей» у науковому відкритті допустив неточності.	3
Студент недостатньо розкрив специфіку наукового пізнання та не зміг пояснити його відмінність між стихійним та емпіричним. Не зміг логічно та науково рокоментувати запропоновану схему. У складанні «дерева цілей» у науковому відкритті допустив помилки.	0-2

Тема 5. Методи теоретичного і емпіричного дослідження

1. Розкрити особливості використання методів теоретичного дослідження.
2. Сформулювати визначення таких методів теоретичного та емпіричного дослідження як «абстрагування», «моделювання», «індукція», «дедукція».
3. Назвати основні види абстракції.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Тем 5	К-сть балів
Студент повною мірою висвітлив особливості використання методів теоретичного дослідження, навівши конкретні приклади. Правильно та вичерпно сформулював визначення таких методів теоретичного та емпіричного дослідження як «абстрагування», «моделювання», «індукція», «дедукція». Правильно перерахував основні види абстракції.	5
Студент достатньою мірою висвітлив особливості використання методів теоретичного дослідження без наведення конкретних прикладів. Сформулював визначення таких методів теоретичного та емпіричного дослідження як «абстрагування», «моделювання», «індукція», «дедукція» з маленькими неточностями. Правильно перерахував основні види абстракції.	4
Студент недостатньо висвітлив особливості використання методів теоретичного дослідження. Сформулював визначення таких методів	3

теоретичного та емпіричного дослідження як «абстрагування», «моделювання», «індукція», «дедукція» з помилками. Правильно перерахував основні види абстракції	
Студент не висвітлив особливості використання методів теоретичного дослідження без наведення конкретних прикладів. Сформулював визначення таких методів теоретичного та емпіричного дослідження як «абстрагування», «моделювання», «індукція», «дедукція» з значними помилками. Перерахував не всі види абстракції.	0-2

Змістовий модуль 2. «Організація і проведення наукового дослідження»

Тема 6. Програма наукового дослідження

1. Охарактеризувати послідовність та зміст етапів наукового дослідження.
2. Визначити, який етап наукового дослідження визначає такий фрагмент: «складання звіту, надання логічної форми викладу».

Критерії оцінювання самостійної роботи з Теми 6	К-сть балів
Студент охарактеризував послідовність та зміст етапів наукового дослідження правильно та вичерпно, навівши конкретні приклади. Правильно визначив, який етап наукового дослідження визначає такий фрагмент: «складання звіту, надання логічної форми викладу».	5
Студент охарактеризував послідовність та зміст етапів наукового дослідження правильно та вичерпно без наведення конкретних прикладів. Правильно визначив, який етап наукового дослідження визначає такий фрагмент: «складання звіту, надання логічної форми викладу».	4
Студент не повною мірою охарактеризував послідовність та зміст етапів наукового дослідження. Неточно визначив, який етап наукового дослідження визначає такий фрагмент: «складання звіту, надання логічної форми викладу».	3
Студент частково охарактеризував послідовність та зміст етапів наукового дослідження. Неправильно визначив, який етап наукового дослідження визначає такий фрагмент: «складання звіту, надання логічної форми викладу».	0-2

Тема 7. Організація педагогічного експерименту

1. Проаналізувати діяльність відомих педагогів-новаторів і довести експериментальність їх ідей.
2. Розкрити відмінність між експериментом як дослідницькою методикою і експериментом як методом дослідження.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Теми 7	К-сть балів
Студент логічно та вичерпно проаналізував діяльність відомих педагогів-новаторів і ґрунтовано довів експериментальність їх ідей. Правильно пояснив відмінність між експериментом як дослідницькою методикою і експериментом як методом дослідження, навівши конкретні приклади.	5
Студент достатньо логічно та вичерпно проаналізував діяльність відомих педагогів-новаторів і довів експериментальність їх ідей. Правильно пояснив відмінність між експериментом як дослідницькою методикою і експериментом як методом дослідження без наведення конкретних прикладів.	4
Студент проаналізував діяльність відомих педагогів-новаторів і не довів експериментальність їх ідей. Частково розкрив відмінність між експериментом як дослідницькою методикою і експериментом як методом дослідження.	3

Студент не повною мірою проаналізував діяльність відомих педагогів-новаторів і не довів експериментальність їх ідей. Не розкрив відмінність між експериментом як дослідницькою методикою і експериментом як методом дослідження.	0-2
--	-----

Тема 8. Оформлення результатів наукового дослідження

1. Сформулювати визначення поняття “результат наукового дослідження”.
2. Обґрунтувати положення про те, що стиль викладу дослідницького матеріалу залежить від жанру, актуальності і змісту.

Критерії оцінювання самостійної роботи з Темі 8	К-сть балів
Студент правильно сформулював визначення поняття “результат наукового дослідження”. Логічно та вичерпно обґрунтував положення про те, що стиль викладу дослідницького матеріалу залежить від жанру, актуальності і змісту, навівши конкретні приклади.	5
Студент правильно сформулював визначення поняття “результат наукового дослідження. Логічно та вичерпно обґрунтував положення про те, що стиль викладу дослідницького матеріалу залежить від жанру, актуальності і змісту ” без наведення конкретних прикладів.	4
Студент неточно сформулював визначення поняття “результат наукового дослідження. Не повною мірою обґрунтував положення про те, що стиль викладу дослідницького матеріалу залежить від жанру, актуальності і змісту ”.	3
Студент неправильно сформулював визначення поняття “результат наукового дослідження. Частково й поверхово обґрунтував положення про те, що стиль викладу дослідницького матеріалу залежить від жанру, актуальності і змісту ”.	0-2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Форма проведення модульного контролю – модульне письмове опитування.

Питання до модульного контролю (Змістовий модуль 1):

1. Обґрунтуйте основні компоненти наукового апарату дослідження.
2. Дайте загальну характеристику принципів організації наукового дослідження.
3. Визначте відмінність між об’єктом і предметом дослідження; між гіпотезою та концепцією дослідження.
4. Охарактеризуйте основні принципи організації наукового дослідження.
5. Розкрийте особливості етапів проведення експерименту.

Питання до модульного контролю (Змістовий модуль 2):

1. Охарактеризуйте методи теоретичного та емпіричного рівнів дослідження. Зазначте методи, що можна використовувати і на теоретичному, і на емпіричному рівнях дослідження.
2. Розкрийте сутність та зміст програми наукового дослідження.
3. Обґрунтуйте основні етапи роботи з інформаційними джерелами.
4. Охарактеризуйте особливості наукового стилю викладу результатів дослідження.
5. Розкрийте особливості оформлення та види викладу результатів наукового дослідження.

Критерії оцінювання модульного контролю

21-25 балів - студент глибоко і обґрунтовано розкриває зміст всіх питань модульної контрольної роботи, точно і повно дає визначення термінів і понять, логічно аналізує та оцінює різноманітні явища у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки та їх взаємозв'язки. Виявляє самостійне, творче ставлення до педагогічних ідей, концептуальних положень, підходів та принципів, переконливо аргументує власну позицію. Студент виявляє сформовану здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку педагогічної науки і мистецтвознавства; розуміння методології наукових досліджень; самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

16-20 балів - студент обґрунтовує провідні теоретичні положення, класифікує педагогічні ідеї, проявляє власне ставлення до них. Виявляє здатність логічного викладу основних знань та використання засвоєних знань у процесі написання модульної контрольної роботи. Аргументує наведені твердження та висновки, застосовуючи засвоєний теоретичний матеріал. Студент виявляє здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку педагогічної науки і мистецтвознавства; часткового розуміння методології наукових досліджень.

11-15 балів - студент частково відтворює зміст програмного матеріалу. Фрагментарно висвітлює теоретичні положення, класифікації, концептуальні ідеї, визначає сутність окремих термінів та понять. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Виявляє поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою, як результат – недостатньо глибоке засвоєння навчального матеріалу та недостатньо розкриті питання модульної контрольної роботи.

0-10 балів - Відповіді студента мають репродуктивний характер. Студент неефективно використовує знання у процесі написання модульної роботи; поверхово викладає програмний матеріал, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Студент використовує додаткові джерела і матеріали, запропоновані викладачем; слабо розуміє методологію досліджень, має нечіткі уявлення про категоріальний апарат. Пізнавальна діяльність студента характеризується репродуктивним рівнем, неспроможністю самостійного пошуку.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Вивчення курсу "Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки" закінчується заліком, який виставляється за сумою результатів виконання всіх видів роботи (лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота, МКР).

Максимальна кількість набраних балів становить 100.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Навчально-методична картка дисципліни «Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки»

Разом: 120 год., лекцій – 20 год., семінарський – 6 год., практичних – 6 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 80 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
Назва модуля	«Методологічні основи наукового пізнання»				«Організація і проведення наукового дослідження»			
Кількість балів за модуль	83 бали				83 бали			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій (10 балів)	Методологічний апарат наукового дослідження (1 б.)	Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження (1 б.)	Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження (1 б.)	Наукове вивчення як основна наукової роботи (2 б.)	Методи теоретичного та емпіричного рівня дослідження (2 б.)	Програма наукового дослідження (1 б.).	Організація педагогічного експерименту (1 б.)	Оформлення результатів наукового дослідження (1 б.)
Теми семінарських занять (33 бали)		Методологічні принципи організації і проведення наукового дослідження (10+16.)	Понятійно-категоріальна основа наукового дослідження (10+16.)				Організація педагогічного експерименту (10+16.)	
Самостійна робота (40 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Практична робота (33 бали)			(10+16.)		(10+16.)	(10+16.)		
Модульний контроль (50 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			
Підсумковий контроль	Залік. Всього – 166 бали, коефіцієнт – 1,66							

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. **Краевский В.В. Методология педагогики: новый этап : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В.В. Краевский, Е.В. Бережнова. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 400с.**
2. **Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О.М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.**
3. **Олексюк О.М., Ткач М.М., Лісун Д.В. Герменевтичний підхід у вищій мистецькій освіті: колект. монограф. / О.М. Олексюк М.М. Ткач Д.В. Лісун – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 164 с.**
4. **Тушева В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ В.В.Тушева, УМО НАПН України. - Харків: "Федорко", 2014. - 408 с.**

Додаткова

1. **Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 208 с. (Альма-матер)**
2. **Абдуллин Э.Б. Методологическая культура педагога-музыканта: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин, О.В. Ванилихина, Н.В. Морозова и др.; Под ред. Э.Б. Абдулина. – М.: Издательский центр «Акадкмия», 2002. - 272 с.**
3. **Попередній розгляд дисертацій та їх захист у спеціалізованій вченій раді: Навч. посібник. Видання друге, доопрацьоване / За ред. В.І. Лугового, доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України. – К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2010. – 150 с.**
4. **Ніколаєва Л.М. Основи науково-дослідницької роботи: Навч. посібник. - Львів: Сполом, 2003. – 172 с.**
5. **Щербакова А.И. Аксиология музыкально-педагогического образования. – Москва, «Прометей», 2001 – 424 с.**
6. **Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – 2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 208 с.**
7. **Мозгальова Н.Г. Теорія та методика інструментально-виконавської підготовки майбутніх вчителів музики: Монографія / Н.Г. Мозгальова; за наук. ред. О.П. Щоколової. – ТОВ «Меркьюрі-Поділля»: Вінниця, 2011. – 488 с**
8. **Загвязинский В.И. Методология и методы психолого-педагогического исследования : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений/ В.И. Загвязинский, Р. Атаханов. – 3-е изд., испр. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 208 с.**
9. **Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.**
10. **Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2003. – 192 с.**
11. **Кевішас І. Становлення музичної культури школяра. Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2008. – 288 с.**
12. **Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: [підручник] / Володимир Черкасов – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.**